

21. oktober 2010

Til energi- og miljøkomiteen på Stortinget

STATSBUDSJETTET FOR 2011

Følg anbefalingene om energieffektivisering i bygg

- Internasjonalt pekes energieffektivisering ut som det viktigste klimatiltaket innen energisektoren. I rapporten "Krafftak for riktig kraftbruk" har vi identifisert tiltak som kan kutte Norges klimagassutslipp med om lag 10 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i 2020 ved å bruke frigjort fornybar strøm til å erstatte fossil energi. Utslippskuttet tilsvarer de årlige utslippene fra 4 millioner privatbiler. I tillegg vil en kraftfull satsing på energieffektivisering gi tryggere strømforsyning i det meste av landet, muligheter for å bygge opp nye grønne arbeidsplasser, samt økt eksport av kraft.
- Det nytter. Strømforbruket i norske hjem har gått ned. Til tross for at vi har blitt flere og fått større hus, er ikke totalforbruket i husholdningene noe høyere nå enn for en del år siden. Vi kan gjøre enda mye mer. Bare i bygninger og industri kan vi innen 2020 spare 19 TWh, like mye som 30 Alta-kraftverk eller mer enn fire ganger så mye som det husholdningene i Oslo brukte av strøm i 2008.
- I den ferske rapporten "Energieffektivisering av bygg, en ambisiøs og realistisk tiltaksplan mot 2040", skrevet på oppdrag for Kommunal- og regionaldepartementet, skisseres virkemidler som kan redusere det totale energiforbruket i byggsektoren fra dagens 80 TWh i dag til 70 TWh i 2020 og 40 TWh i 2040.
- For å få realisert dette trengs det ifølge rapporten årlige tilskudd til energieffektivisering i bygg på 1,4 mrd. kroner fram til 2015, for deretter å øke til 2,1 mrd. kroner fram til 2020. Rapporten peker på at dette kan finansieres gjennom et påslag i elektrisitetsprisen på 2–3 øre/kWh. **Naturvernforbundet støtter dette og foreslår at påslaget i nettariffen for energieffektivisering økes med 2 øre/kWh i 2011.** Støttebeløpet vil komme husholdningene til gode i form av lavere energiforbruk.

Stopp naturødeleggende subsidier!

- 2010 er naturmangfoldåret, og de internasjonale forhandlingene om en videreføring av biodiversitetskonvensjonen (CBD) startet i Japan i går. Der skal bl.a. naturødeleggende subsidier drøftes. Sannsynligvis utgjør disse i Norge mer enn 100 mill. kroner på årets budsjett.
- Eksempler på naturødeleggende subsidier er støtte til bygging av skogsbilveger og drift i ulendt terreng, skogreisning med fremmede arter.

Styrk øvrig naturmangfoldsatsing

- Miljøverndepartementets budsjett er "på stedet hvil", etter en god vekst i 2010. Her er det mulig med økning, særlig innenfor skogvern og gjennomføring av den nye naturmangfoldloven.

- Kystvakten mistet for et par år siden 2 av 4 fartøy i ytre kystvakt, som i hovedsak skulle tatt seg av fiskeroppsyn i Nordsjøen hvor fiskebestandene er på kritisk nivå. Nå kuttet det enda et skip, denne gang fra indre kystvakt, som har hovedansvar bl.a. for oppsyn av reglene for å bygge opp bestandene kysttorsk, ål og hummer, alle rødlistede arter. Kystvaktens skip er viktige også med tanke på oljeberedskap. Det siste forslaget tilsier en reduksjon fra 7 til 4 fartøy på 3 år.
- Naturvernforbundet ber om at det gjøres omprioriteringer på Forsvarsdepartementets budsjett slik at Kystvaktens innsats kan opprettholdes, noe som krever 12 mill. kroner ekstra til dette på 2011-budsjettet.

Miljøgiftopprydning

- Posten til miljøgiftopprydning foreslås nesten halvert fra årets 157 mill. kroner til 83,5 mill. neste år. Vi frykter at et så dramatisk kutt vil gå ut over opprydningen av miljøgifter i fjorder, jord og barnehager. Kuttet vil forsinke både igangsatte og ikke-igangsatte opprydningsprosjekt. Det gjør at miljøgiftene fortsatt vil spres i fjordene og inn i næringskjeden.
- Kuttet rimer dårlig med at startskuddet nå går for selve oppryddingsfasen i de fylkesvise tiltaksplanene mot miljøgifter i sjøbunn og havner, og vil åpenbart svekke nye tiltak.

Grunnstøtte til frivillige miljøvernorganisasjoner

- Miljøverndepartementet har tilskuddsordningen for miljøvernorganisasjoner til vurdering, og tar sikte på at nye regler skal gjelde fra 2012.
- Naturvernforbundet legger vekt på at innretningen på grunnstøtten må fortsette å bidra til å sikre lokal forankring av miljøengasjementet gjennom støtte til demokratiske og landsomfattende miljøorganisasjoner.

Momenter som også er spilt inn til finanskomiteen:

Opphev fritaket for drivstoffavgifter for fiskeflåten

- Fiskeflåten slipper ut omtrent like mye CO₂ som fra innenriks norsk flytrafikk. Det er store fartøy som står for den desidert største andelen av fiskeflåtens utslipp. Fiskeflåten har fritak for drivstoffavgifter, som innebærer subsidiering av klimagassutslipp på i størrelsesorden 250 mill. kroner årlig.
- Naturvernforbundet foreslår at fritaket for drivstoffavgifter fjernes. Som kompensasjon kan fiskerfradraget økes ytterligere.

Fyringsolje – lite skritt i riktig retning

- Det er gledelig at grunnavgiften på mineralolje økes med 8 øre/liter. Dette er en forsiktig start. For å fase ut fossil energibruk bør avgiftene på fyringsolje økes med ytterligere 150 øre/liter, slik at avgiftene kommer opp på svensk nivå. **Naturvernforbundet foreslår at avgiften økes gradvis, med ytterligere 50 øre/liter i 2011, og tilsvarende forhøyning i 2012 og 2012.**